

Presidendile tutvustati Kuu peale saadetavat Eesti kosmosekaamerat

3 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Märtsi lõpus saadeti NASA koostööpartneri poole teele Eestis valminud kuukaamerad. President Kersti Kaljulaid külastas reedel asjade interneti ja autonoomsete süsteemide arendusettevõtet Krakul, kus NASA missiooniga Kuule saadetavad kaamerad valmis tehti. Tartu ülikooli hargettevõtete Crystalspace'i, Krakuli ja Tartu observatooriumi esindajad tutvustasid riigipeale, kuidas valmis esimene Eesti tehnoloogia, mis jõuab Kuu pinnale.

Ettevõtete CrystalSpace ja Krakul ning Tartu observatooriumi koostöös valminud kaamerad saadeti märtsi lõpus teele NASA koostööpartnerile Maxar Technologies, kes ühendab need robotkäega. Riigipea tutvus kaamerate insenerimudelitega ning uuris ettevõtete tulevikuplaanide kohta. „Eesti ei ole enam ammu odava tööjõuga allhankemaa. Majanduse suure kasvu võimalused peituvad mujal – toota seal, kus on seda võimalik teha väiksemate kuludega või siis toota palju nutikamat, paremat, väärtuslikumat. Just viimast on teinud Krakul ja tooterandus käib täie hooga. Sellest ettevõttest kuuleme kindlasti tulevikus veel, sest oskus teadus, inseneriteadmised, disain ja tootarendus tootmisega kokku panna toob edu igas valdkonnas,“ ütles Kaljulaid.

Krakuli tarkvaraosakonna juhi ja Crystalspace'i asutaja Jaan Viru sõnul oli neil heameel tutvustada riigipeale kaamerate valmistamise protsessi ja rääkida ettevõtete tulevikuplaanidest. „Meie kaamerate osalemine NASA programmis Artemis kindlasti avab uusi uksi ja loob võimalusi tegevuse laiendamiseks. Ettevõtte jaoks on see ülim kvaliteedimärk, kui saad öelda, et oled saanud enda valmistatud tehnoloogia Kuule. Kosmose tööstuses, aga ka muudes sektorites on sellel mõõtnatult suur väärtus,“ rääkis Viru. Lisaks kosmosekaameratele toodab Crystalspace kaameraid ka keerulistesse tingimustesse maa peal.

Viru lisas, et huvi Crystalspace'i kaamerate vastu on pärast edukat Kuu kaamerate projekti kasvanud. „Crystalspace on üks vähestest ettevõtetest maailmas, kellel on oskusteave toota väga töökindlaid väikeseid kaamerasüsteeme, mis on kosmoses end juba tõestanud. Selliseid kaameraid on vaja igal kosmosemissioonil, seega loodame tulevikus saata üha enam kaameraid Maa orbiidile, Kuule või isegi Marsile,“ ütles Viru.

Kaamerate arenduspartneri Krakuli tegevjuht Jaan Hendrik Murumets tutvustas riigipeale ka Krakuli teisi arendusi asjade interneti ja autonoomsete süsteemide valdkonnast. „Kuule kaamerate saatmine on meie jaoks kindlasti suure unistuse täitumine ja meil oli suur rõõm tutvustada presidendile enda saavutust ja ka muid projekte,“ ütles Murumets. Krakuli muude arenduste hulka kuuluvad näiteks targad sisetallad, nutikad õllepudeliavajad, rattaparklad, pakirobotid ja isejuhtivad sõidukid.

Kuu kaamera konstrueerimine ja ehitamine toimus Eesti ettevõtetes. Mehaanika disaini Ineros ja toodeti Radiuses, Krakulis tehti elektroonika disain ja osa tarkvarast koostöös Tauriaga, elektroonikakomponendid toodeti Saaremaal Incapis. Süsteemiintegratsioon tehti Krakulis ning katsed Tartu Ülikooli Tartu observatooriumi sertifitseeritud laboris.

Tartu ülikooli hargettevõtte Crystalspace kutsuti rahvusvahelisel kaamerahankel osalema 2019. aastal. 2020. aasta lõpus sõlmis Crystalspace lepingu kosmose tööstuse tehnoloogiaarendajaga Maxar Technologies, et valmistada stereokaamerad NASA juhitud Kuu robotmissiooni jaoks. Missioon, mis rajab teed sellele, et inimesed jõuaksid 2024. aastal taas Kuule ning 2028. aastal esimest korda Marsile.

- [Uudised](#)
- [Digifotokad](#)
- [Lahendused](#)